

Valsts kancelejas priekšlikumi Valdības rīcības plānam saistībā ar sabiedrības līdzdalību

Gunta Freimane
Zanda Ozola

01.12.2010.

Uzdevums 1.6.

Ieviesīsim jaunu sabiedrības līdzdalības modeli, kas nodrošinās NVO un ieinteresēto sabiedrības grupu viedokļu uzklaušānu visos rīcībpolitikas veidošanas līmeņos. Nodrošināsim regulāras politiskas konsultācijas ar NVO, sociālajiem partneriem un ekspertiem par jaunu politiku un likumu ieviešanu

Pasākums:

- Izveidot darba grupu sabiedrības līdzdalības modeļa izstrādei, iesaistot ministriju, Valsts kancelejas, NVO, sociālo partneru, Saeimas un Valsts prezidenta kancelejas pārstāvjus, kā arī izstrādāt priekšlikumus par šī modeļa ieviešanai nepieciešamo juridisko formu/risinājumu

Izpildes termiņš:

31.12.2014

Atbildīgais:

Valsts kanceleja

Mērķi:

1. Darba grupai izstrādāt sabiedrības līdzdalības mehānismu, kas:
  - ietvertu gan sociālos partnerus, gan citas nevalstiskās organizācijas (nodrošinot resursu konsolidāciju ar mērķi palielināt līdzdalības/ekspertīzes kvalitāti)
  - nodrošinātu sabiedrības līdzdalību Ministru kabineta un Saeimas līmenī*, un iekļautu arī Valsts prezidenta kanceleju

*NVO vēlas arī pašvaldību un ES līmenī
2. Izstrādāt priekšlikumus par šī modeļa ieviešanai nepieciešamo juridisko formu/risinājumu

Rezultāts:

- Panākta un parakstīta vienošanās par jaunu sabiedrības līdzdalības modeli un tā ieviešanai nepieciešamo juridisko risinājumu

No NVO saņemtie priekšlikumi

- Ministrijām reizi 3 mēnešos organizēt publiskās uzklauššanas
- Samazināt MK steidzamības kārtā pieņemto tiesību aktu skaitu
- Savlaicīgi publiskot ministriju priekšlikumus Saeimas 2. un 3.lasījumam
- Noteikt, ka ministrijām obligāti jāpublisko darba uzsākšana pie savas darbības stratēģijas vai tās labojumiem
- Dot iespēju pašvaldību iedzīvotājiem ierosināt pašvaldību referendumus, kuru rezultāti būtu pašvaldībai saistoši

No NVO saņemtie priekšlikumi

- Līdz ar Saeimas un pašvaldību deputātiem ievēlēt NVO pārstāvju Domi 5-6 cilvēku sastāvā, kuri pārstāvētu visus reģionus, bet novados – grupas 5-6 cilvēku sastāvā
- Paplašināt ietvaru valsts pārvaldes institūciju sadarbībai ar sabiedrību
- Nodrošināt regulāru pilsoniskās sabiedrības ekspertīzes iesaisti un ievērošanu visos lēmumu pieņemšanas un rīcībpolitikas plānošanas procesos
- Izveidot darba grupu līdzdalības modeļa izstrādei, ko koordinē Valsts kanceleja. Izstrādāt līdzdalības modeli līdz 2011.g.septembrim

Latvijas Pilsoniskās alianšes priekšlikums par rezultatīvajiem rādītājiem šim uzdevumam:

- Sagatavots ziņojums valdībai par sabiedrības līdzdalības mehānisma efektivitāti
- Darbojas padome, kur līdzvērtīgi partneri ir sociālie partneri un NVO, kas kopā ar Ministru prezidentu diskutē par iedzīvotāju labklājībai būtiskiem jautājumiem. Piesaistītajām pusēm ir balsstiesības
- Par 10% pieaudzis iestāžu konsultāciju skaits ar NVO
- Palielinājies NVO sniegto atzinumu skaits par VSS izsludinātiem tiesību aktu projektiem

1.7. Veicināsim valsts pārvaldes darbinieku izpratni par dažādu sociālo grupu vajadzībām, atvieglojot sabiedrības iesaistišanos politiskajos procesos. Sekmēsīm diskusijas sabiedrībā par aktuāliem valsts pārvaldes jautājumiem, veicinot pilsoņu pašorganizācijas aktivitātes (pilsoņu paneļi, žūrijas) valsts un pašvaldību līmenī. Noteiksīm tiesības iedzīvotājiem konsultatīvā referendumā ierosināt pašvaldībai izskatāmos jautājumus.

Uzdevums:

Izstrādāt vadlīnijas sociālo platformu izmantošanai valsts pārvaldes iestāžu darbā

Mērķis:

Veicināt informācijas pieejamību un atklātību, nodrošināt papildus iespējas sabiedrībai piedalīties lēmumu sagatavošanas procesā.

Termiņš: 30.06.2011.

Atbildīgais: VK, VARAM + visas ministrijas

1.7. Veicināsim valsts pārvaldes darbinieku izpratni par dažādu sociālo grupu vajadzībām, atvieglojot sabiedrības iesaistišanos politiskajos procesos. Sekmēsīm diskusijas sabiedrībā par aktuāliem valsts pārvaldes jautājumiem, veicinot pilsoņu pašorganizācijas aktivitātes (pilsoņu paneļi, žūrijas) valsts un pašvaldību līmenī. Noteiksīm tiesības iedzīvotājiem konsultatīvā referendumā ierosināt pašvaldībai izskatāmos jautājumus.

Uzdevums:

Izstrādāt vadlīnijas sociālo platformu izmantošanai valsts pārvaldes iestāžu darbā

Mērķis:

Veicināt informācijas pieejamību un atklātību, nodrošināt papildus iespējas sabiedrībai piedalīties lēmumu sagatavošanas procesā.

Termiņš: 30.06.2011.

Atbildīgais: VK, VARAM + visas ministrijas

2.8. Deleģēsim valstij neraksturīgos publiskās pārvaldes uzdevumus privātajam sektoram un nevalstiskajām organizācijām, kontrolējot deleģēto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību. Vienkāršosim pārvaldes uzdevumu deleģēšanas kārtību.

Uzdevums:

Veikt funkciju nodošanas procesa analīzi (*atbalsts no ESF projekta līdzekļiem, juridisko aspektu analīze*)

Mērķis:

Veicināt valsts pārvaldes funkciju deleģēšanas procesa attīstību, sekmējot sabiedrības grupu iespējas pārņemt to īstenošanu

Rezultāts:

izstrādāti detalizēti funkciju deleģēšanas modeļi un soļi to ieviešanai – saistītie normatīvie akti, funkciju efektivitātes izvērtēšanas process, deleģēto funkciju efektīvas nodrošināšanas uzraudzība, notikušas apmācības

Termiņš: 30.06.2011.

Atbildīgais: VK

2.8. Deleģēsim valstij neraksturīgos publiskās pārvaldes uzdevumus privātajam sektoram un nevalstiskajām organizācijām, kontrolējot deleģēto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību. Vienkāršosim pārvaldes uzdevumu deleģēšanas kārtību.

Uzdevums:

Veikt funkciju nodošanas procesa analīzi (*atbalsts no ESF projekta līdzekļiem, juridisko aspektu analīze*)

Mērķis:

Veicināt valsts pārvaldes funkciju deleģēšanas procesa attīstību, sekmējot sabiedrības grupu iespējas pārņemt to īstenošanu

Rezultāts:

izstrādāti detalizēti funkciju deleģēšanas modeļi un soļi to ieviešanai – saistītie normatīvie akti, funkciju efektivitātes izvērtēšanas process, deleģēto funkciju efektīvas nodrošināšanas uzraudzība, notikušas apmācības

Termiņš: 30.06.2011.

Atbildīgais: VK

Paldies par uzmanību!

No LIAS 2030

- *Pilsoņu žūrijas. Tradicionālās sabiedriskās apspriešanas vietā atsevišķa politiska jautājuma vai likumprojekta izvērtēšanai tiek izveidota pilsoņu žūrija, līdzīgi kā zvērināto žūrijas ASV tiesu sistēmā. Politikas izstrādātāji prezentē pilsoņu žūrijai izstrādāto projektu. Žūrija ir tiesīga uzdot jautājumus un pieprasīt papildu informāciju, pēc tam balso „par” vai „pret” konkrēto projektu. Atkarībā no apspriežamā projekta mēroga var rīkot vienu vai vairākas šādas žūrijas.*
- *Pilsoņu paneli. Vairums politisko lēmumu prasa zināmu kompromisu starp dažādām sabiedrības grupām, jo katrai no tām var būt savs viedoklis un intereses. Vienas puses nevēlēšanās pieņemt citu risinājumu bieži ir saistīta ar informācijas trūkumu par otras puses viedokli un argumentiem. Pilsoņu panelis ir mehānisms, kurā tiek pārbaudīts, kāds būtu sabiedrības viedoklis, ja iesaistītās puses tiktu informētas par visu pušu viedokļiem. Veidojot pilsoņu paneli par konkrētu politisku lēmumu, sākotnēji tiek izveidota reprezentatīva nacionāla (ja lēmums ir valsts līmenī) vai atbilstoša zemāka līmeņa pilsoņu izlase. Vispirms viņu viedoklis tiek izziņāts aptaujā. Pirms piedalīšanās paneldiskusijā tās dalībniekiem tiek izsūtīta izsmeļoša informācija par izskatāmo jautājumu un iespējamajiem risinājumiem, un pēc diskusijas dalībnieki atkārtoti aizpilda anketu un izsaka savu attieksmi. Noslēguma ziņojumu attiecīgā lēmuma pieņēmēji izmanto gala lēmuma pieņemšanā.*

